

[Ole Bjørn Kraft.]

sammen, og dets Virksomhed som Fredens Bevarer, den nationale Uafhængigheds Beskytter og Hævder af den internationale Retsorden er ikke længere en Realitet. Den sidste Rest af Forestillingen herom hvilede paa den Holdning, som Vestmagterne indtog, den Stilling, de placerede sig i over for Forbundet. Men efter at den engelske Premierminister Chamberlain nu har angivet den engelske Politik's Linie og har erklæret, at man ikke maa vække falske Forventninger hos de smaa Stater, saa hører Diskussionen om disse Spørgsmaal i Virkeligheden kun hjemme i de folkeretlige Teoriers Verden.

Og hvad er det, den engelske Premierminister har sagt? Han sagde den 22. Februar i Aar, i en af de store Taler, han holdt i Anledning af den Krise, som indtraadte i engelsk Udenrigspolitik ved den tidligere Udenrigsministers Tilbagetræden:

„Vi maa ikke forlede smaa, svage Nationer til at tro, at de vil blive beskyttet af Folkeforbundet imod Angreb, og handle derefter, naar vi ved, at intet af dette kan ventes.“

Han siger senere i den samme Tale — jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til et Par korte Citater —:

„Jeg siger, at i Dag vil man intetsteds i Folkeforbundet kunne finde den Overbevisning, at kollektiv Sikkerhed kan tilvejebringes, saaledes som Forbundet ser ud i Dag“,

og han fremhæver og understreger dette yderligere, da han den 8. Marts paa ny tager Ordet under den store Udenrigsdebat i det engelske Underhus. Han siger dér:

„Men jeg spørger: Hvilket lille Land i Europa kan, hvis det bliver angrebet af et større, sikkert stole paa, at Folkeforbundet alene vil beskytte det? Intet Land i Europa kan det, skønt et lille Land naturligvis kan have mægtige Venner, som vil handle som Beskyttere og Venner og derved sikre Freden.“

Efter disse Udtalelser af den engelske Premierminister, som er den faktiske Leder af den engelske Udenrigspolitik, er det blevet gjort ganske klart for alle, at Sanktionspolitikken ikke længere eksisterer, at de smaa Stater ikke kan vente den Beskyttelse, de tidligere kunde vente, og at man naturligvis derfor heller ikke længere kan stille de Krav til den, som man tidligere gjorde.

Saaledes maa man da ogsaa opfatte den Udtalelse, som den svenske Udenrigsminister for nylig fremsatte baade i Genève

og sidst i den svenske Rigsdag. Han siger dér, at efter hans Opfattelse maa de nordiske Lande staa frit over for deres Sanktionsforpligtelser; de maa have deres Handlingsfrihed til at tage selvstændig Stilling i hvert enkelt foreliggende Tilfælde. Og jeg tror, jeg har Lov at tilføje, at heller ingen længere vil bestride Berettigelsen af dette Synspunkt, Retten til denne Opfattelse, eller vil nægte eller kan nægte de smaa Stater den Selvbestemmelsesret, som følger deraf. Men denne Handlingsfrihed, denne Selvbestemmelsesret, denne Tilbagetræden fra Sanktionspolitikken kan og skal og maa for de nordiske Stater kun betyde eet: Tilbagevenden til den klare Neutralitetspolitik. Vi er ikke, og vi vil ikke være Parthavere i nogen Blokdannelse eller nogen Stormagtsalliancepolitik, hvad enten den udfolder sig i Folkeforbundet eller uden for Folkeforbundet. — Jeg vil gerne benytte denne Lejlighed til at sige det saa klart som muligt, at jeg betragter det som dansk Udenrigspolitik's Hovedopgave i Øjeblikket at gøre dette Synspunkt klart for alle.

Men den Afklaring, der faktisk saaledes har fundet Sted, nødvendiggør, at man ogsaa ser Forsvarssagen under et nyt Synspunkt, og at Konsekvenser, man ikke tidligere har villet drage, nu maa blive trukket. Tilløbet til denne Situation forelaa, da den gældende Ordning blev vedtaget, men den er siden tydeliggjort og udviklet saaledes, at ingen Misforstaaelse nu længere kan foreligge. Hvad vi end kan vente os af Folkeforbundets Indsats paa andre Omraader — og jeg hører til dem, der ønsker, at Folkeforbundet skal fortsætte sit Arbejde og udvikle det videre —, Beskyttelse, Værn, Retshaandhævelse kan vi ikke vente. Vi er nu, som i Aarene før Verdenskrigen og i den samme Situation med det samme Mørke omkring os, henvist til os selv og til Norden, til at yde, hvad der ligger inden for vore egne Kræfters Mulighed, til at styrke os, saa godt vi formaar det, til at sætte Evne bag vor Vilje til at holde vore Omraader uden for Krig, uden for Udnyttelse af andre Magter.

Saaledes ser man da ogsaa paa Spørgsmaalet i andre Lande, først og fremmest i de øvrige nordiske Lande. Det vil være meget urigtigt, farefuldt og skæbnsvangert, hvis denne Rigsdag og denne Regering lukker Øjnene for den Udvikling, der har fundet Sted i disse Lande i de sidste Aar, og som overalt, i Norge, i Finland, i Sverige, har medført en Omvurdering og givet Anledning til en Forøgelse af de Midler, der staaar til Raadighed for de enkelte Landes